Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-1097

(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter en mr. J. Hadziosmanovic, secretaris)

Klacht ontvangen op	23 februari 2022
Ingediend door	De consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	21 december 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

De consument houdt vanaf 2000 een doorlopend krediet aan bij de bank. Het krediet wordt al enige tijd afgebouwd en de consument kan geen opnames meer doen. In de media heeft hij vernomen over de compensatieregeling van de bank voor teveel betaalde rente op doorlopend krediet. De consument heeft de bank verzocht om een vergoeding op grond van die regeling. De bank heeft daartoe een berekening gemaakt en aangegeven dat de consument geen vergoeding toekomt omdat hij niet teveel rente heeft betaald. De consument heeft zich hierover bij Kifid beklaagd. Hij heeft kwijtschelding van de nog openstaande kredietschuld gevorderd dan wel een rentevergoeding. De commissie oordeelt dat in het onderhavige geval de bank niet gehouden kan worden het openstaande bedrag kwijt te schelden of een vergoeding te betalen aan de consument. De vordering is afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank; 6) de reactie daarop van de consument; 7) de aanvullende stukken van de bank op verzoek van Kifid en 8) de reactie daarop van de consument.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft op 3 mei 2000 een doorlopend krediet afgesloten bij de bank met een limiet van € 20.420,10 (NLG 45.000). De kredietvergoeding is variabel en bij aanvang is een tarief overeengekomen van 8,705% effectief per jaar. De maandtermijn bedraagt 2% van het uitstaande saldo. In de kredietovereenkomst staat opgenomen:

'*De kredietvergoeding kan te allen tijde door de bank worden gewijzigd. Daartegenover is de kredietnemer steeds gerechtigd het uitstaande saldo geheel of gedeeltelijk vervroegd boetevrij af te lossen.*'

2.2 Daarnaast heeft de consument op 4 april 2003 ook een krediet op de betaalrekening afgesloten bij de bank met een variabele rente en een limiet van € 1.000,-. De krediet-vergoeding was bij aanvang €15.8% effectief per jaar. In de overeenkomst staat:

'*De rente kan door de bank worden gewijzigd.*'

De consument heeft bovenstaande limieten volledig opgenomen.

2.3 De consument heeft tijdens de procedure kopieën van brieven overgelegd uit 2006, 2007, 2008 en 2013. Het betreft voornamelijk brieven van de consument gericht aan de bank. In verschillende brieven schrijft de consument dat hij tegen zichzelf beschermd moet worden. In zijn brieven verzoekt hij de bank om de opname-mogelijkheid te blokkeren, de limiet af te bouwen en met name om de maandtermijn meteen nadat zijn inkomen wordt gestort af te boeken zodat hij het geld niet eerst aan andere zaken uit kan geven.

2.4 Het dossier omvat een brief van de bank aan de consument welke dateert van 28 januari 2019 waarin staat dat de algemene voorwaarden van het doorlopend krediet gaan veranderen en een bevestiging dat partijen hebben afgesproken dat de consument geen geld meer kan opnemen uit het krediet.

2.5 In oktober 2021 heeft de consument de bank verzocht om kwijtschelding van het openstaande bedrag dan wel een vergoeding voor teveel betaalde rente. Dit verzoek is door de bank afgewezen waarna de consument zich hierover heeft beklaagd.

De klacht en vordering van de consument

2.6 De consument heeft zich beklaagd over de bank en hij heeft daartoe, kort en zakelijk weergegeven, het volgende gesteld.

2.7 De consument heeft weliswaar een doorlopend krediet afgesloten bij de bank maar hij maakt vanaf 2008 op eigen initiatief en uit zelfbescherming geen gebruik van de opnamemogelijkheid. Omdat zijn krediet daarmee veel meer weg heeft van een persoonlijke lening had de bank hem een lagere kredietvergoeding in rekening moeten brengen. Ook vraagt hij de bank al jaren om de maandtermijn op een bepaalde dag af te schrijven maar hij is met de bank geen stap verder gekomen op dit punt, aldus de consument. Hij heeft een laag inkomen uit AOW en hij heeft medische kosten. Zijn maandtermijn bedraag nu € 100,- waarvan 1/3 de kredietvergoeding omvat. De consument is het oneens met de stelling van de bank dat hij niet in aanmerking komt voor een kwijtschelding of een vergoeding. In een tijd dat alles duurder wordt valt de afwijzing van de bank hem extra zwaar, aldus de consument.

2.8 De consument vordert kwijtschelding van het nog openstaande bedrag dan wel een vergoeding voor te veel betaalde rente.

Het verweer van de bank

2.9 De bank heeft zich verweerd tegen de stellingen van de consument en daartoe kort en zakelijk weergegeven, het volgende aangevoerd.

2.10 In tegenstelling tot hetgeen door de consument wordt aangevoerd is er geen grond voor de bank om de consument een kwijtschelding te verlenen of een vergoeding te betalen. De consument heeft een doorlopend krediet afgesloten. Vervolgens is, anders dan de consument stelt, pas vanaf 2019 afgesproken dat er een opnamestop wordt ingesteld. Dit wordt aangetoond met de brief van de bank van 28 januari 2019. Het enkele feit dat er een opnamestop wordt overeengekomen of dat de consument geen gebruik maakt van de opnamemogelijkheid maakt niet dat het doorlopend krediet automatisch een persoonlijke lening is geworden. De consument heeft nimmer een aanvraag gedaan voor het omzetten van het krediet. De consument kon en kan nog steeds profiteren van de voorwaarden voor een doorlopend krediet, op grond waarvan onder meer de maandtermijn kan worden verlaagd.

2.11 Daarnaast staat niet vast dat de consument voor een persoonlijke lening minder rente had betaald dan voor het doorlopend krediet. De bank heeft een overzicht van de historische rentewijzigingen ingebracht voor doorlopend kredieten en persoonlijke leningen. Hieruit blijkt dat in 2009 en 2012 de tarieven voor persoonlijke leningen juist hoger waren. Ook als de consument om een omzetting had gevraagd staat niet vast dat hij voor een persoonlijke lening in aanmerking zou zijn gekomen.

2.12 De bank heeft in navolging van het Kifid-beoordelingskader voor teveel betaalde rente op doorlopend krediet, zoals dat volgt uit uitspraken van de Commissie van Beroep Kifid, berekeningen gemaakt en overgelegd.[1] Daaruit volgt dat de consument niet teveel rente heeft betaald voor het doorlopend krediet. De bank heeft de krediet-vergoeding voldoende in de pas laten lopen met de marktrente. Daarnaast heeft de bank ook een berekening gemaakt, volgens het Kifid-beoordelingskader, ten aanzien van het krediet op de betaalrekening, welk product in 2016 is omgezet naar een Rabo Kort Roodstaan. Uit deze berekening volgt dat de consument ook voor dit krediet niet in aanmerking komt voor een vergoeding voor teveel betaalde rente.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De commissie ziet zich voor de vraag gesteld of de bank gehouden kan worden het openstaande bedrag van het krediet van de consument kwijt te schelden dan wel hem een vergoeding te betalen voor teveel betaalde rente op het krediet. Het openstaande bedrag op het doorlopend krediet is ten tijde van deze procedure ongeveer € 3.000,-. De roodstand op de betaalrekening is in 2017 afgelost. De commissie ziet in het onderhavige geval geen grond om de vordering van de consument toe te wijzen. Zij zal haar oordeel hierna toelichten.

Het oordeel van de commissie

3.2 De consument heeft aangevoerd dat hij recht heeft op kwijtschelding van de openstaande schuld dan wel een vergoeding voor teveel betaalde rente op het doorlopend krediet dat hij vanaf 2000 bij de bank aanhoudt. Hij heeft daartoe aangevoerd dat het krediet vanaf 2006 dan wel 2008 omgezet had moeten worden naar een persoonlijke lening waarvoor veel lagere tarieven golden. Hij is het ook niet eens met de bank dat hem op grond van de compensatieregeling geen vergoeding toekomt.

3.3 De commissie zal eerst de stelling van de consument behandelen die ziet op het omzetten van het doorlopend krediet in een persoonlijke lening. De commissie volgt daarin de stellingen van de bank. Het enkele feit dat de consument vanaf een bepaald moment geen gebruik meer heeft gemaakt van de opnamemogelijkheid of dat de opnamemogelijkheid op enig moment is geblokkeerd maakt niet dat de lening een persoonlijke lening is geworden. Zo gelden voor dat product andere aflossings- en rentevoorwaarden en andere beoordelingscriteria bij de aanvraag. De geschillen-commissie heeft dit ook in eerdere vergelijkbare klachtenkwesties beslist.[2]

---

[1] De bank heeft daarbij verwezen naar CvB Kifid 2019-005, CvB Kifid 2019-005C en CvB 2021-0021, te vinden op www.kifid.nl.

[2] Zie ook de uitspraak van de Geschillencommissie Kifid met nummer 2022-0226, overweging 3.9 e.v. en de uitspraak met nummer 2022-0470, overweging 3.5, te vinden op www.kifid.nl/uitspraken.

3.4 Verder is niet gebleken dat de consument heeft verzocht om omzetting van het krediet, nog los van de vraag of sprake zou zijn van schade aan de zijde van de consument. De bank heeft de stelling van de consument, dat voor een persoonlijke lening lagere rentetarieven golden, gemotiveerd betwist. Uit de door haar ingebrachte historische rentetabellen volgt ook dat het tarief voor een persoonlijke lening bij de bank in bepaalde periodes juist hoger was dan dat van een doorlopend krediet. Dit klachtonderdeel van de consument is gelet op het voorgaande afgewezen.

3.5 Op grond van eerdere uitspraken van de Commissie van Beroep Kifid over teveel betaalde rente op doorlopend krediet heeft de bank een compensatieregeling opgesteld. Het beoordelingskader van Kifid houdt in dat op basis van de daarin vastgestelde berekeningsmethodiek wordt berekend of de bank teveel rente in rekening heeft gebracht.[3] De bank heeft deze berekeningen ten aanzien van het doorlopend krediet en de roodstand op de betaalrekening van de consument gemaakt en ingebracht. Uit die berekeningen volgt dat de bank hem niet teveel rente in rekening heeft gebracht. Dit is door de consument niet dan wel onvoldoende betwist zodat ook dit klachtonderdeel is afgewezen.

3.6 De boodschap die uitgaat van de brieven van de consument en hetgeen hij heeft aangevoerd over zijn financiële situatie is de commissie niet ontgaan. Het is spijtig te lezen dat de consument heeft te kampen met een moeilijke financiële situatie op zijn oude dag. Op basis hiervan kan de vordering van de consument echter niet worden toegewezen. De commissie geeft een juridisch oordeel over de voorliggende klacht en hetgeen wordt gevorderd. In het geval van de consument is naar het oordeel van de commissie geen (juridische) grondslag aanwezig op basis waarvan de bank tot kwijtschelding of het betalen van een vergoeding kan worden verplicht. Indien de maandtermijn te zwaar op de financiën van de consument drukt kan hij de bank wellicht verzoeken om een voor hem meer conveniërende betalingsregeling af te spreken. Veelal vraagt de bank dan inzage in de inkomenssituatie om dat verzoek te kunnen beoordelen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

[3] Zie ook de uitspraken van de Commissie van Beroep Kifid met de nummers 2019-005B en 2022-0036, te vinden op www.kifid.nl.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl